

Rudus Oy:n maa-ainestenoton ja soran murskauksen yhteislupa sekä lupa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta, Kiljava

D/200/00.02.02/2023

Tekninen lautakunta 67 §

Valmistelija:

Johanna Thessler, ympäristöylitarkasta

LUVAN HAKIJA JA MAANOMISTAJA

Nimi: Rudus Oy

Osoite: PL 42, Karvaamonkuja 2a, 00381 Helsinki

Liike- ja yhteisötunnus: 1628390-6

Yhteyshenkilöt: Jouni Koistinen p. 040 763 6262, jouni.koistinen@rudus.fi, Lotta Kölli

p. 040 735 9652, lotta.kolli@rudus.fi

LAITOS/TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Rudus Oy hakee yhteislupaa eli maa-ainelain (555/1981) mukaista lupaa soran ja hiekan ottamiseen ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 47 a §:n mukaista ympäristölupaa soran murskaukseen Oripään kunnan Oripään kylän kiinteistölle Kiljava 561-404-6-187. Suunniteltu ottamisalue sijaitsee Huovintien paikallistien (tienumero 12585) itäpuolella noin 500 m Huovintiestä ja noin 4 km etäisyydellä Oripään keskustasta. Maa-aineksen ottoalue sijoittuu kokonaisuudessaan Oripäänkankaalle. Alueelta on aikaisemminkin otettu soraa ja hiekkaa ja suunniteltu ottoalue onkin pääosin avuttua entistä maa-ainesten ottoaluetta.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-ainelain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan kiven, soran, hiekan, saven ja mullan ottamiseen poiskuljetettavaksi tai paikalla varastoitavaksi tai jalostettavaksi on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 27 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa. Ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohden 7 c ja e mukaan luvanvaraisia toimintoja ovat kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää sekä tietyille alueelle sijoitettava murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

MAL 4 a §:n ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon kohdan 7 c mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee kivenlouhinnan ja murskaamon ympäristöluvan. Maa-ainelain 7 §:n mukaan maa-ainelain ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

ASIAN VIREILLETULO

Yhteislupahakemus otettuun suunnitelmiseen on jätetty tekniselle lautakunnalle 15.3.2023.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA KAAVOITUSTILANNE

Alueella on voimassa Loimaan seudun, Turun seudun kehyskuntien, Turunmaan ja Vakka-Suomen maakuntakaava. Ottoalue sijaitsee Oripäänkankaan alueella, joka on yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeä pohjavesialue (pv). Alue sijoittuu maakuntakaavassa M-alueelle (maa- ja metsätalousvaltainen alue). Kaavaselostuksen mukaan merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää myös jokamiehenoikeuden

mukaiseen ulkoiluun ja retkeilyyn. Alueen eteläpuolella kulkee sähköverkon yhteystarve. Ottamisalueella ei ole muita asiaan vaikuttavia merkintöjä. Alueella ei ole voimassa muita kaavoja eikä siellä ole toimenpidekieltoa tai erityisiä rajoituksia.

Rudus Oy:llä on alueella 26.11.2023 asti voimassa oleva maa-aineslupa soran ja hiekan ottamiseen sekä 4.10.2012 myönnetty toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa soran murskaukseen. Nyt haetaan yhteislupaa, joka korvaa alueella voimassa olevat Rudus Oy:n edellä mainitut entiset luvat.

LAITOKSEN SIJAINNIN YMPÄRISTÖSUHTEET

Suunniteltu ottamistoiminta sijoittuu aikaisemmin maa-ainesototoiminnassa olleelle alueelle. Alueen puusto on pääosin kaadettu. Osa alueesta on jo vanhan luvan mukaisesti maisemoitu. Ottamisalueen itäpuolella sijaitsee Käinänsoo, pohjoisessa, etelässä ja lännessä on vanhoja tai nykyisiä maa-ainesten ottoalueita. Lähellä ei sijaitse asutusta. Lähin asuintalo on noin 750 metrin etäisyydellä lounaassa. Maa-ainesten ottamisalue sijaitsee Oripäänkankaan harjualueella. Alueen maisemarakenne on tavanomainen eikä alueen kasvillisuus ole suojelun kannalta erityinen. Alueen maaperä on rakeisuudeltaan hiekkaa. Maa-ainesten ottoalueen läheisyydessä ei sijaitse Natura-alueita tai muita luonnonsuojelualueita eikä valtakunnallisia suojeluohjelma-alueita.

Suunnittelualue sijaitsee vedenhankinnan kannalta tärkeällä Oripäänkankaan (nro 0256151) 1E-luokan pohjavesialueella. Pohjavesialueen pinta-ala on 31,25 km², josta muodostumisalueen pinta-ala on 22,19 km². Oripäänkankaan pohjavesialue on pohjoiseteläsuuntainen ja ottamisalue sijaitsee sen keskiosassa pohjaveden varsinaisella muodostumisalueella ja lähimmillään noin 1,6 km etäisyydellä Pihlavan vedenottamon pohjoispuolella sen kaukosuojavyöhykkeellä. Pohjaveden virtaussuunta on etelään eli ottamisalueelta vedenottamon suuntaan.

LAITOKSEN TOIMINTA

Rudus Oy hakee maa-aineslain mukaista maa-ainestenottolupaa soran ja hiekan ottamiseen ja ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa soran murskaukseen Oripään kunnan Oripään kylän kiinteistölle Kiljava 561-404-6-187.

Ottamisalueen pinta-ala on aiemmassa maa-ainesluvassa ollut 27 ha, josta kaivualuetta on ollut 13,4 ha (Notto). Lupapäätöksessä myönnetty ottomäärä on ollut 976 000 k-m³, josta lupa-aikana on Notto-järjestelmän ottoraportin mukaan vuosina 2018 - 2022 otettu maa-aineksiä yhteensä 123 395 k-m³. Alin ottotaso vanhassa luvassa on ollut +84.

Haettu ottamisalue on nykyisen luvan mukaista pienempi, koska hakemuksesta on jätetty pois jo maisemoitua alueita, minkä lisäksi ottamis- ja kaivualueen rajauksia on hakijan mukaan muutettu tarkoituksenmukaisemmiksi. Uuden hakemuksen mukainen ottamisalueen pinta-ala on 17,30 ha, josta kaivualuetta on 14,81 ha. Otettavaa maa-ainesta on alueella yhteensä 780 000 k-m³ ja lupaa haetaan 10 vuodelle. Vuosittainen otto on siis keskimäärin 78 000 k-m³, mutta se voi jonkin verran vaihdella kysynnän mukaan. Alimmaksi ottotasoksi haetaan vanhan luvan mukaisesti tasoa +84. Valmiita kiviaineksiä on tarkoitus tuottaa keskimäärin 40 000 t ja maksimissaan 50 000 t vuodessa. Lisäksi haetaan maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista lupaa aloittaa toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Perusteluna esitetään, että kyseessä on olemassa oleva toiminta-alue, jolla on aikaisemmat voimassa olevat luvat. Toiminnan aloittaminen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Ottamisalueen rajat merkitään maastoon. Mittaustarkoituksia varten alueelle rakennetaan korkeuskiintopisteitä ja kartoituksen apupisteitä. Ottotasolle rakennetaan korkeustasomerkit ja ne pidetään kunnossa ja näkyvillä siten, että ottotaso voidaan määrittää.

Alueella on ottotoimintaa ympäri vuoden, mutta tuotantopaksojen ajankohta ja kesto vaihtelevat vuosittain kysynnän mukaan. Murskausta ja seulontaa tehdään ympäri vuoden arviolta 0-3 kertaa vuodessa toimintajakson pituuden vaihdellessa. Murskausta tehdään vuosittain keskimäärin

enintään 4 kuukautta. Vuorokautiset toiminta-ajat ovat seuraavat: Ottotoimintaa, seulontaa, kuormaamista ja kuljetusta suoritetaan maanantaista perjantaihin 6.00-22.00 ja lauantaisin 7.00-18.00 sekä satunnaisesti muinakin aikoina. Murskausta suoritetaan maanantaista perjantaihin 7.00-22.00. Lisäksi tehdään maanantaista perjantaihin 22.00-6.00 mahdollisia muita vähäistä melua aiheuttavia tuotantoon kuuluvia töitä kuten esimerkiksi ennakkohuoltoja ja seulaverkkojen vaihtoja.

Murskauslaitos on siirrettävä ja alueella urakkaluontoisesti. Se toimii sähkövirralla, johon sähkö tuotetaan polttoöljykäyttöisellä aggregaatilla. Murskauslaitos koostuu esimurskaimesta, välimurskaimesta ja yhdestä tai useammasta jälkimurskaimesta sekä seulasta. Murskattava aines syötetään pyöräkuormaajalla syöttimeen, joka annostelee soran esimurskaimen. Murskattu tuote siirretään kuljettimella suoraan seuraavaan murskausvaiheeseen tai seulalle. Murskausta ja seulontaa jatketaan halutun tuotteen valmistamiseksi. Tuotteet varastoidaan rakeisuuslajeittain omissa varastokasoissaan. Toiminnassa käytetään vuosittain vettä keskimäärin 150 ja maksimissaan 300 tonnia. Vesi joko tuodaan alueelle säiliöautolla tai käytetään alueelle kertyvää sadevettä. Öljytuotteita käytetään vuosittain seuraavasti: kevyttä polttoöljyä keskimäärin 35 t ja maksimissaan 40 t, voiteluaineita keskimäärin 0,05 t ja enintään 0,1 t sekä muita öljyjä keskimäärin 0,1 t ja enintään 0,2 t.

Liikenne alueelle kulkee Huovintien kautta. Pääosa kuljetuksista suuntautuu Huovintietä pohjoiseen kohti Hirvikoskientietä (tie nro 210). Tällöin maa-ainekuljetusten reitistä noin 600 m matka kuuluu myös kulttuurihistoriallisesti arvokkaan Huovintien linjaukseen. Kyseisellä kohdalla vanha Huovintie on muuttunut alkuperäisestä ollen tänä päivänä asfaltoitu ns. normaali tie. Arvioiduilla tuotantomäärillä liikennemäärä on vuodessa keskimäärin noin 20 kuljetusta vuorokaudessa. Maa-ainekuljetuksiin ei tule muutosta, sillä toiminta alueella tulee jatkumaan nykyisen kaltaisena. Maa-ainekuljetusten liikennöinnissä käytettävä reitti on yleinen tie, jolla on muutenkin runsaasti liikennettä. Ottoalueen sisäinen liikenne järjestetään kaivutoiminnan mukaisesti kulloinkin tarkoituksenmukaisimmalla tavalla.

Ottamisalue sijaitsee Oripäänkankaan vedenhankintaan varten tärkeällä pohjavesialueella, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (1E). Ottamisalue sijaitsee pohjaveden muodostumisalueella sekä Pihlavan pohjavedenottamon (Pöytyä-Aura) Länsi-Suomen vesioikeuden määräämällä kaukosuojavyöhykkeellä. Pohjaveden päävirtaussuunta alueella on etelään eli ottopaikalta vedenottamolle päin. Ottamisalueen itäosissa tehdyissä maatulokaluotauksissa alueella on havaittu vettä pidättävä silttikerros, joka jakaa alueen varsinaiseen pohjavesialueeseen ja orsivesialueeseen. Pohjaveden korkeutta on mitattu ottamisalueen ympäristössä sijaitsevista havaintoputkista. Ottamisalueen pohjoispuolisessa putkessa HPX pinta on ollut alle tason +80. (N2000) Ottamisalueen itäosassa olevan pohjavesiputken (HP1) vesipinta on noin tasolla +86,3. Ympäristöhallinnon tietojen mukaan ottamisalueen lounaispuolella sijaitsevasta havaintoputkesta (tunnus 6) on mitattu pohjaveden tasoksi + 79,11 (27.6.2022). Kohteessa otettujen pohjavesinäytteiden ja mitattujen pinnankorkeuksien perusteella maa-ainestenotolla ei ole ollut merkittävää vaikutusta alueen pohjaveden laatuun tai pohjaveden pinnankorkeuksiin. Otto on tarkoitus ulottaa alimmillaan tasolle +84, jolloin pohjaveteen jää neljän metrin suojakerrospaksuus.

Maisemointi

Maa-aineksen laatu voi vaihdella alueella voimakkaasti, mikä voi vaikuttaa ottotasoon sekä ottamisen etenemiseen. Alue pyritään kaivamaan mahdollisuuksien mukaan lopputasoon ja maisemoimaan sitä mukaa, kun ottamistoiminta ja tuotteiden varastointi sallivat. Ottotoiminnan jälkeen alue palautuu metsätaloudeksi. Alueen rintaukset luiskataan kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi. Ottamisalueen muotoilussa käytetään alueen reunoille läjitettyjä pintamaita ja alueelta saatavaa hienoa hiekkaa, jotka levitetään reunaluiskaan ja pohjatasanteelle 0,1-0,2 m:n paksuiseksi kasvualustaksi tulevalle metsitykselle. Mikäli tarvetta ilmenee, verhoilu- tai luiskausmateriaalina voidaan käyttää muualta tuotuja puhtaita massoja. Ottamisalueen metsittäminen tehdään istuttamalla. Puustoksi ottamisalueelle istutetaan männyn taimia noin 2000 kappaletta hehtaaria kohti. Mikäli maaperä ja valaistusolosuhteet ovat otollisia, voidaan männyn tilalle istuttaa myös

muita puulajeja. Aluskasvillisuuden annetaan muodostua alueelle luontaisesti.

KAIVANNAISJÄTTEEN JÄTEHUOLTOSUUNNITELMA

Maa-aineslain 5 a §:n mukaan jätehuoltosuunnitelma on tehtävä, jos aineiden ottamisessa tai niiden varastoinnissa tai jalostamisessa syntyy ympäristönsuojelulain 45a §:n 1 momentissa tarkoitettua kaivannaisjätettä. Maa-ainesten ottamisen yhteydessä syntyviä kaivannaisjätteitä voivat olla esimerkiksi kaivalueiden pintamaat, sivukivet, selkeytys- ja pesulietealaiden lietteet, kivituhka ja vastaavat ainekset, jos niitä ei käytetä tai voida käyttää hyödyksi jokseenkin välittömästi ja suunnitelmallisesti esimerkiksi rakentamisessa tai ottamisalueiden jälkihoidossa.

Maa-ainestenottosuunnitelman yhteydessä on esitetty tiedot kaivannaisjätteistä. Maa-ainestenoton yhteydessä syntyy kaivannaisjätteiksi luokiteltavista jätteistä ainoastaan pintamaita sekä pienpuustoa. Varsinainen puusto ja kannot on poistettu jo edellisen lupakauden aikana. Alueelta kuorittujen pintamaiden määräksi arvioidaan n. 10 000 m³. Pintamaat poistetaan ja varastoidaan ottoalueen reunoille tai ottoalueen pohjatasolle ennen niiden hyödyntämistä ottoalueen maisemoinnissa. Pienpuusto käsitellään yhdessä pintamaan kanssa ja hyödynnetään maisemointiin. Syntyvät kaivannaisjätteet ovat ns. ei-pysyviä kaivannaisjätteitä. Pintamaiden lyhytaikaisilla varastokasoilla ei ole haitallisia ympäristövaikutuksia.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Ympäristökuormitusta aiheutuu tai voi aiheutua mm. melusta ja pölystä, mahdollisista päästöistä pohjavesiin ja maaperään sekä jätteiden aiheuttamista haitoista.

Melu, pöly ja muut päästöt ilmaan

Toiminnan merkittävimmät melulähteet ovat rikotus sekä murskaus. Melua syntyy myös liikennöinnistä. Murskaustoiminnasta aiheutuva melu on lähinnä mekaanisen murskainten jyskyttävää ääntä ja kivien syötöstä aiheutuvaa kolinaa. Työkoneiden ja liikenteen aiheuttama melu on melko tasaista. Ottoalueen seinämät sekä varastokasat estävät melun leviämistä. Murskauslaitoksen sijoittaminen mahdollisimman lähelle ottorintausta ja riittävä etäisyys lähimpiin häiriintyviin kohteisiin sekä varastokasojen sijoittelu varmistavat sen, että toiminta ei ylitä melutason ohjearvoja lähimmässä häiriintyvässä kohteessa.

Toiminnasta aiheutuu kuivana aikana pölyn leviämistä. Suurin yksittäinen pölyn aiheuttaja kohteessa on murskauslaitos, jonka pölyn tuotto on jatkuvaa sen toiminnan aikana. Kokonaisuudessaan pölypäästöjä aiheutuu murskauksen lisäksi seulonnasta, valmiin kiviaineksen siirroista ja lastauksista sekä alueen sisäisestä liikenteestä. Murskauslaitoksen aiheuttamaa pölyä vähennetään kastelulla, kiviaineksen putoamiskorkeuden säätämällä sekä murskauslaitoksen sijoittamisella mahdollisimman alhaiselle tasolle ja lähelle varastokasoja ja ottorintausta. Työmaateiden pölyämistä torjutaan teiden säännöllisellä kunnossapidolla ja tarvittaessa kastelemalla vedellä. Edellä mainituilla toimenpiteillä varmistetaan, ettei ilmanlaadun raja-arvot ole vaarassa ylittyä lähimmässä häiriintyvässä kohteessa.

Ilmapäästöjä syntyy työkoneiden käyttämästä kevyestä polttoöljystä. Toiminnasta aiheutuvat ilmapäästöt rajoittuvat pääasiassa tuotantoalueelle, eikä niiden arvioida aiheuttavan haitallisia vaikutuksia.

Lähin asuttu rakennus on kaukana, joten murskaus- ja ottotoiminnan pöly- ja meluhaittojen vaikutuksen ei arvioida olevan asutukselle merkittävää. Laitokselle on kuitenkin määritelty toiminta-ajat, joissa on huomioitu työvaiheiden aiheuttama melu. Murskausta suoritetaan korkeintaan 4 kk vuodessa. Liikenteen aiheuttama melu ja pöly eivät lisäänty aikaisemmasta lupakaudesta. Liikennöintiin käytettävällä tiellä on runsaasti liikennettä, joten toiminnan kuljetukset eivät erotu sieltä ratkaisevasti.

Päästöt pohjavesiin sekä maaperään

Yleisesti kasvillisuuden, pintamaan ja hiekka-/sorakerrosten poistaminen lisää pohjaveden likaantumiseriskiä, pohjavedenpinnan tason vaihteluita ja vaihteluvälin suurenemista. Humuskerroksen ja kasvillisuuden palautumisen jälkeen mahdolliset laadun ja pinnantason vaihtelut alueelle tasaantuvat. Pohjaveden muutosten seurantaan varten alueen läheisyydessä on pohjavesiputkia. Pohjaveden pinnan taso mitataan säännöllisesti ja sillä varmistetaan ottamistaso sellaiseksi, että pohjavedenpinnan päälle jätetään vähintään 4 metrin maa-aineskerros. Normaalisti toiminnasta ei katsota aiheutuvan merkittävää haittaa pohjavedelle.

Pohjaveden pilaantumisen riskiä minimoidaan työkonoiden huolellisella kunnossapidolla ja säännöllisellä tarkkailulla. Maaperään ja pohjaveteen kohdistuvien onnettomuuksien, konerikkojen sekä mahdollisen ilkivallan aiheuttamien haitallisten vaikutusten estäminen alueella perustuu poltto- ja voiteluaineiden hallittuun käyttöön ja varastointiin sekä varautumiseen mahdollisissa onnettomuustilanteissa maahan vuotavan poltto- tai voiteluaineen leviämisen estämiseen ja pilaantuneen maa-aineksen tehokkaaseen poistamiseen.

Mikäli alueella säilytetään polttoaineita, alueelle rakennetaan tukitoiminta-alue, jossa säilytetään alueella oleva työkonetyöaikojen ulkopuolella sekä työkonetta käyttämä polttoaine kaksoisvaipallisessa ylitäytönestimellä ja sulkuventtiilillä varustetussa säiliössä. Tukitoiminta-alue suojataan tiivistämällä muovin (esim. HDPE-kalvo) päälle 30 cm:n vahvuinen kerros hienoa maa-ainesta. Alueen reunat korotetaan maa-aineksella ja muovikalvon reunat nostetaan riittävän ylös allasmaisen rakenteen aikaansaamiseksi. Työkonetta tankkaus suoritetaan valvotusti allastetun tukitoiminta-alueen päällä. Murskauslaitoksen aggregaatti ja sen polttoöljysäiliö sijoitetaan erilliseen konttiin, joka sijaitsee muovitetun alueen päällä. Aggregaatin käyttämä kevyt polttoöljy on vahvassa kaksoisvaippaisessa säiliössä, joka on varustettu ylitäytönestimellä. Tankkauslaitteisto varustetaan sulkuventtiilillä. Lisäksi alueelle varataan turvetta tai muuta öljynimeytysainetta riittävä määrä (50-100 l). Mahdollisen vahingon sattuessa aloitetaan välittömästi torjuntatoimet ja asiasta ilmoitetaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja tarvittaessa pelastuslaitokselle.

Syntyvien jätteiden aiheuttamat haitat

Toiminnassa syntyy vuosittain jätteitä seuraavasti: sekajätettä vähäisiä määriä, metallijätettä n. 1000 kg ja vaarallista jätettä n. 130 kg. Sekajäte toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn itse tai jätehuolto-yhtiön välityksellä. Metallijäte toimitetaan paikalliseen metallikeräykseen tai palautetaan varaosatoimittajalle ja vaaralliset jätteet toimitetaan vaarallisen jätteen vastaanottoonpaikkaan. Vaaralliset jätteet säilytetään lukittavassa kontissa niin, että niistä ei ole vaaraa ympäristölle. Jäteöljyt ja voiteluaineet säilytetään erikseen. Astiat säilytetään tiivispohjaisessa lukittavassa kontissa, jossa on valuma-altaat astioiden alla. Öljynsuodattimet, trasselit yms. kiinteät öljyjätteet ja akut varastoidaan omiin jättesäiliöihinsä, jotka sijaitsevat lukittavassa kontissa. Vaaralliset jätteet toimitetaan valtuutettuun vaarallisten jätteiden käsittelypaikkaan. Syntyneistä vaarallisista jätteistä ja niiden toimituspaikoista pidetään kirjaa.

TOIMINNAN VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN JA YMPÄRISTÖRISKIT

Maa-ainesten ottotoiminnan pysyvä vaikutus alueen ympäristöön on näkyvä maiseman muutos. Tässä tapauksessa ottotoiminta ei enää merkittävästi vaikuta alueen maisema-arvoihin, sillä alueelta on aikaisemminkin otettu maa-aineksia. Tilapäisiä vaikutuksia ovat toiminnasta aiheutuva pöly ja muut päästöt ilmaan sekä melu/tärinä ja syntyvät jätteet. Toiminnan merkittävimmät riskit ympäristölle ovat päästöt tai muut haitalliset vaikutukset pohjavesiin sekä maaperään. Merkittävä likaantumisaara saattaa syntyä onnettomuus- tai häiriötilanteessa, jolloin riskinä on alueelle varastoitavien ja käsiteltävien poltto- ja voiteluaineiden sekä laitteissa ja koneissa käytettävien hydraulikkaöljyjen pääsy maaperään ja pohjaveteen.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Toiminnan ja sen vaikutusten tarkkailua suoritetaan maa-ainesluvan edellyttämällä tavalla, kuten ilmoittamalla vuosittain otetut maa-ainemäärät valvontaviranomaiselle suoraan Notto-järjestelmään. Valvontaviranomainen myös suorittaa vuosittain maastotarkastuksen, jossa annetaan tarvittavia lisäohjeita sekä todetaan mahdolliset puutteet ja laiminlyönnit.

Ottoalueella tehdään käyttötarkkailua päivittäin. Toiminnan päivittäiseen tarkkailuun kuuluvat urakoitsijatiedot, murskausaika, tuotteet ja tuotantomäärät, sää sekä suojarakenteiden kunto. Tiedot kirjataan työmaapäiväkirjaan. Lisäksi työmaapäiväkirjaan kirjataan mahdolliset häiriöt ja onnettomuudet. Lisäksi kirjataan mahdolliset poikkeamat maaperän ja pohjaveden suojaamisen kannalta tärkeissä rakenteissa ja korjaavat toimenpiteet.

Melu ja pöly tarkkaillaan alueella aistinvaraisesti. Toiminnan sijainnista ja toimintatavoista johtuen merkittäviä melu- tai pölyhaittoja lähiasutukselle ei ennalta arvioiden aiheudu. Kyseessä on olemassa olevan toiminnan jatkaminen.

Hakemuksen mukaan pohjaveden pinnan tasoa seurataan neljä kertaa vuodessa kolmen kuukauden välein. Pohjaveden laatua tarkkaillaan vuosittain otettavalla vesianalyysillä. Tarkkailutulokset kootaan raporttiin, joka toimitetaan ympäristöviranomaiselle aina seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä. Mikäli näytteenoton yhteydessä ja analyyseissä havaitaan jotakin tavallisuudesta poikkeavaa, tiedotetaan asiasta välittömästi valvontaviranomaiselle ja sovitaan tarvittavista toimenpiteistä.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Kuulutus yhteislupahakemuksesta on ollut Oripään kunnan nettisivuilla 17.3.-24.4.2023. Naapurikiinteistön omistajille on lisäksi lähetetty tiedoksi maa-ainestenottolupahakemuksesta. Sanomalehdessä asiasta ei ole tiedotettu, sillä hankkeella ei ole huomattavaa vaikutusta laajalle alueelle eikä lukuisten henkilöiden oloihin. (MAL 13 §)

Lausunnot, muistutukset ja mielipiteet

Muistutuksia tai mielipiteitä ei ole jätetty.

Hakemuksesta on pyydetty Varsinais-Suomen Ely-keskuksen ja Oripään terveydensuojeluviranomaisen lausunto.

Varsinais-Suomen Ely-keskuksen lausunto

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Ympäristö- ja Luonnonvarat -vastuualue katsoo, että luvan myöntämiselle ei ole estettä vesien-, luonnon- ja maisemansuojelun kannalta. Soranotto Oripäänkankaan pohjavesialueella ja Pihlavan pohjavedenottamon suoja-alueella aiheuttaa kuitenkin riskin pohjaveden laadulle ja määrälle, mikä on huomioitava lupaharkinnan ja ottamistoiminnan toteutuksen yhteydessä. Lupaharkinnan yhteydessä tulee huomioida ainakin seuraavaa:

Pohjaveden pinnan taso ottamisalueella tai sen välittömässä läheisyydessä on mitattava kolmen kuukauden välein (helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa). Tarkkailun avulla on varmistuttava siitä, että pohjaveden pinnan päälle jää vähintään neljän metrin paksuinen suojakerros maa-ainesta. Tämänhetkisten pohjaveden pinnankorkeustietojen perusteella alin ottamistaso on noin +84 (N2000), jotta suojakerrospaksuutta koskeva vaatimus täyttyy. Alinta ottotasoa on nostettava, mikäli tarkkailun tulokset sitä vaativat.

Pohjaveden laatu alueella tulee määrittää kerran vuodessa. Vedestä tulee analysoida lämpötila, haju, sameus, väri, pH, happi, KMnO₄-luku, hiilidioksidi, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, typpiyhdisteet, kloridi, kovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset- ja E. coli -bakteerit. Näytteenotossa tulee käyttää sertifioitua ulkopuolista näytteenottajaa. Seurantareportti vesientarkkailutuloksista on toimitettava kunnan valvontaviranomaiselle ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja Luonnonvarat -vastuualueelle (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) vuosittain sekä sähköisesti ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään.

Toiminnanharjoittajan tulee sopia sähköisestä tiedonsiirrosta vesinäytteitä analysoivan laboratorion kanssa.

Toiminnan yhteydessä on varmistettava siitä, ettei edes vahinkotilanteessa maaperään tai pohjaveteen pääse haitallisia aineita. Ottamisalueella ei tule säilyttää öljytuotteita eikä huoltaa tai tankata koneita tai säilyttää koneita tai laitteita ilman asianmukaisia suojausrakenteita. Mahdollisista öljyvahingoista on ilmoitettava välittömästi viranomaisille.

Mahdollisia orsivettä pidättäviä tiiviitä välikerroksia ei saa puhkaista. Mikäli ottamisalueella havaitaan tiiviitä maakerroksia tai orsivettä, on kaivu keskeytettävä välittömästi ja otettava yhteyttä kunnan valvontaviranomaiseen ja Varsinais-Suomen ELY-keskukseen toimintaohjeita varten. Pintamaata tulee poistaa mahdollisimman vähän kerrallaan työn edistymisen mukaan ja ainoastaan siitä ottamisalueen osasta, jossa kaivu on käynnistä. Suositeltavapintamaiden varastointiaika on alle kolme vuotta, koska orgaaninen aines hajoaa nopeasti varastoitaessa.

Kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet on tehtävä luvan voimassaolon aikana. Mikäli alueelle tuodaan maisemointia varten maa-aineksia muualta, niin niiden käytöstä tulee esittää tarkempi suunnitelma valvontaviranomaiselle ennen hyödyntämistä. Suunnitelmassa tulee esittää ainakin maisemointiin tarvittavan aineiden määrä, laatu ja mistä ne ovat peräisin. Ottamisalueen luiskiin tai pohjalle ei saa haudata orgaanista ainesta sisältävää materiaalia. Muualta tuotavia pintamaita tulee käyttää vain maisemointiin tarvittava määrä.

Liedon ympäristöterveyspalveluiden lausunto

Lupaa myönnettäessä ja toimintaa harjoitettaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota suunnitellun ottoalueen sijainnille yhdyskunnan vedenhankinnan kannalta tärkeällä pohjavesialueella. Alueen käytön suunnittelussa on otettava huomioon pohjaveden suojeleminen. Alueen pohjaveden käyttömahdollisuuksia, riittävyttä ja veden laatua ei saa vaarantaa. Lupaa myönnettäessä on varmistettava vaikutusten seurannan riittävydestä, varautumisesta poikkeustilanteisiin ja veloitettava toiminnanharjoittaja raportoimaan toiminnastaan riittävällä tarkkuudella.

Terveydensuojeluviranomainen muistuttaa, että pohjaveden pilaamiskielto on ehdoton ja koskee kaikkea maaperässä olevaa, ympäristönsuojelulain (527/2014) 17 § nojalla suojattua pohjavettä. Pohjaveden pilaamiskielto sisältää vaaran aiheuttamisen kiellon eikä toiminnan tarvitse aiheuttaa konkreettista pilaantumista ollakseen pohjaveden pilaamiskiellon vastaista. Terveydensuojelulain (527/2014) mukaisesti elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä (omavalvonta). Toimintaa on harjoitettava siten, että elinympäristön terveellisyttä (kuten pohjaveden laatu) edistetään ja terveyshaittojen syntyminen estyy.

Luvan hakijan toimittamat vastineet

Luvan hakijalle on annettu mahdollisuus toimittaa vastineet annettuihin lausuntoihin.

Rudus Oy:n on toimittanut Varsinais-Suomen Ely-keskuksen lausuntoon seuraavan vastineen: Pohjavesitarkkailua tullaan tekemään lupaehtojen mukaisesti ja riittävästä suojausrakenteesta pohjaveteen huolehditaan. Tukitoiminta-alueen suojausrakenne ja toimintatavat on esitetty lupahakemuksessa, eikä niitä lausunnon myötä ole tarve tarkentaa. Ottotoiminnan yhteydessä seurataan tiiviitä välikerroksia ja viranomaisiin ollaan tarvittaessa yhteydessä. Pintamaita poistetaan mahdollisimman vähän kerrallaan, huomioiden kuitenkin työtekniset seikat. Mikäli alueelle tuodaan maisemointia varten pintamaita muualta, ollaan asiasta etukäteen yhteydessä valvovaan viranomaiseen.

Rudus Oy:llä ei ole huomautettavaa terveydensuojeluviranomaisen lausuntoon. Lausunnon esittämien seikat on huomioitu riittävällä tavalla hakemuksessa.

Tarkastukset, neuvottelut, katselmuks

Alueella on suoritettu vuosittain edellisen lupakauden aikaista maa-ainesvalvontaa. Edellinen maa-

ainestarkastus on tehty 3.11.2022. Siinä olivat läsnä Lotta Kölli ja Jouni Koistinen Rudus Oy:ltä sekä ympäristöylitarkastaja Johanna Thessler.

Lisätiedot: Ympäristöylitarkastaja Johanna Thessler, p. 044 7307 423, johanna.thessler@sakyla.fi

Ehdotus

Tekninen lautakunta päättää myöntää Rudus Oy:lle yhteisluvan Oripään kunnan Oripään kylään tilalle Kiljava 561-404-6-187. Toimintaa on harjoitettava hakemuksen ja ottosuunnitelman mukaisesti, ellei seuraavissa lupamääräyksissä toisin määrätä. Lisäksi myönnetään lupa toiminnan aloittamiseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Kapasiteetti, ottamisalue ja toiminta-aika

1. Maa-aineksia saa ottaa ottamissuunnitelman mukaiselta alueelta yhteensä hakemuksen mukaisen määrän 780 000 k-m³.
2. Maa-aineksia saa ottaa lupahakemuksen mukaisesti ottotasoon +84.00 (N2000). Maa-aineksia voidaan ottaa kuitenkin enintään niin, että pohjavedenpinnan päälle jää vähintään neljän metrin suojaerros maa-ainesta. Alin ottotaso tulee merkitä pysyvään merkkiin selvästi havaittavalla tavalla valvonnan helpottamiseksi.
3. Ottamis- ja kaivualue voivat olla enintään ottamissuunnitelmassa esitetyn laajuisia. Niille rajoille, joissa alue rajoittuu muihin kiinteistöihin, jätetään kiinteistöjen rajalle riittävän leveät suojavaiketykkeit, josta maa-aineksia ei oteta. Ottamisalueen rajat on merkittävä näkyvästi maastoon.
4. Hakemuksessa esitetyt laitoksen toiminta-aikojat on noudatettava. Murskausta voidaan suorittaa enintään 4 kk ajan vuosittain.
5. Ennen ottamistoiminnan aloittamista on paikalla pidettävä alkutarkastus. Luvanhaltijan on otettava yhteyttä valvontaviranomaiseen alkutarkastusajan sopimiseksi. Ottoalue on merkittävä maastoon ennen alkutarkastusta. Myös ottoluvan mukainen vakuus on toimitettava tekniselle lautakunnalle ennen ottotoiminnan aloittamista.

Päästöt maaperään ja pohja- tai pintavesiin

6. Orsivettä pidättäviä tiiviitä välikerroksia ei saa puhkaista. Mikäli kaivun yhteydessä havaitaan orsivettä tai orsivettä pidättäviä tiiviitä välikerroksia, kaivu on viipymättä keskeytettävä ja otettava yhteys valvontaviranomaiseen jatkotoimenpiteistä sopimiseksi
7. Toiminnan yhteydessä on varmistettava siitä, ettei edes vahinkotilanteessa maaperään tai pohja- tai pintaveteen pääse haitallisia aineita. Ottamisalueella ei tule säilyttää öljytuotteita eikä huoltaa tai tankata koneita tai säilyttää koneita tai laitteita ilman asianmukaisia suojausrakenteita. Mahdollisista öljyvahingoista on ilmoitettava välittömästi viranomaisille.
8. Pohjaveden pinnan korkeus ottamisalueella tai sen välittömässä läheisyydessä on mitattava neljästi vuodessa kolmen kuukauden välein (helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa). Tarkkailun avulla on varmistettava siitä, että pohjaveden pinnan päälle jää vähintään neljän metrin paksuinen suojaerros maa-ainesta. Suunniteltua alinta ottotasoa on nostettava, mikäli tarkkailun tulokset sitä vaativat.
9. Pohjaveden laatu alueella tulee määrittää kerran vuodessa alueella sijaitsevasta havaintoputkesta. Vedestä tulee analysoida lämpötila, haju, sameus, väri, pH, happi, KMnO₄-luku, hiilidioksidi, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, typpiyhdisteet, kloridi, kovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset- ja E. coli -bakteerit. Näytteenotossa tulee käyttää sertifioitua ulkopuolista näytteenottajaa ja näytteet tulee analysoida akkreditoidussa laboratoriossa.

Päästöt ilmaan

10. Laitoksen kaikissa toiminnoissa on huolehdittava, ettei pölyamisestä aiheudu haittaa lähimpiin häiriintyviin kohteisiin. Pölyn leviämistä ympäristöön tulee vähentää murskausteknisin keinoin esim. murskauslaitteiston sijoituksella sekä koteloimalla päästölähteet. Murskattava kiviaines ja/tai

kuljetettava murske sekä kuljetukseen käytettävät alueet ja reitit on kasteltava tarpeen tullen vedellä pölyn synnyn ehkäisemiseksi ja myös pölyn leviäminen kuljetusten yhteydessä alueen ulkopuolelle on estettävä. Suolan käyttö pölyn torjunnassa on kielletty.

11. Hengitettävien hiukkasten (PM10) osalta pölypitoisuus alueilla, jolla asuu tai oleskelee ihmisiä ja joilla ihmiset saattavat altistua ilman epäpuhtauksille ei tässä luvitetun toiminnan vaikutuksesta saa ylittää raja-arvoa 50 µg/m³ vuorokausikeskiarvona eikä ohjearvoa 40 µg/m³ vuosikeskiarvona. (Vna 38/2011)

Melu

12. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää valtioneuvoston päätöksen (VNp 993/92) mukaisia melulle asetettuja ohjearvoja. Asumiseen käytettävillä alueilla melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB eikä yöohjearvoa 40 dB.

13. Murskausta ja muita melua aiheuttavia työvaiheita suoritettaessa on pyrittävä mahdollisuuksien mukaan vähentämään toiminnasta aiheutuvaa melua. Melunmuodostusta on minimoitava laiteteknisin ja työteknisin keinoin. Melun leviämistä ympäristöön on vähennettävä mm. sijoittamalla murskain lähelle ottorintausta sekä niin, että voimakkain ääni ei lähde lähimpien melulle alttiiden kohteiden suuntaan. Meluvaikutusten leviämistä häiriintyvien kohteiden suuntaan on minimoitava myös varasto- ja pintamaakasojen sijoittelulla.

Maisemointi

14. Jäljellä olevaa pintamaata tulee poistaa mahdollisimman vähän kerrallaan työn edistymisen mukaan ja ainoastaan siitä ottamisalueen osasta, jossa kaivu on käynnissä. Suositeltava pintamaiden varastointiaika on alle kolme vuotta, koska orgaaninen aines hajoaa nopeasti varastoitaessa.

15. Maisemointiin on ryhdyttävä välittömästi niiltä osin, joista ottotoimintaa ei enää harjoiteta. Maisemointia on myös koko ajan suoritettava vaiheittain ottamistoiminnan edistymisen mukaan. Maisemointi on suoritettava loppuun välittömästi ottotoiminnan loputtua ja viimeistään ottoluvan voimassaoloaikana lukuun ottamatta istutusten loppuun saattamista.

16. Maisemoinnin yhteydessä alue muotoillaan ja vähintään 10 cm:n humusta sisältävä pintakerros on levitettävä ottoalueelle vaiheittain ottamistoiminnan edistymisen mukaan. Pintamaaksi ei saa tuoda maa-ainesta, joka sisältää ympäristölle tai pohjavedelle haitallisia aineita eikä aluetta voi käyttää ylijäämämaiden läjitysalueena. Ottamisalueen luiskiin tai pohjalle ei saa haudata orgaanista ainesta sisältävää materiaalia Luiskat on muotoiltava kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi. Alueelle on istutettava ottamissuunnitelman mukaisesti puita ottamistoiminnan loputtua, jollei alueelle ole luontaisesti muodostunut taimikkoa.

Jätteet, niiden käsittely, varastoiminen ja hyödyntäminen

17. Poltto- ja voiteluaineita ja toiminnassa syntyviä jätteitä on varastoitava ja käsiteltävä alueella siten, ettei niistä aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, saastumisvaaraa maaperälle tai pinta- ja pohjavesille eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Toiminnanharjoittajan on muutenkin huolehdittava alueen yleisestä siisteydestä.

18. Hyödynnettäväksi tai loppusijoitettavaksi toimitettavan jätteen saa luovuttaa vain asianmukaiseen käsittelyyn tai kuljetukseen, joka on hyväksytty ympäristönsuojelu- tai jätelain edellyttämällä tavalla.

19. Luvan saajan on noudatettava ottamissuunnitelmaan sisältyvää kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

Onnettomuus- ja häiriötilanteet sekä muut poikkeukselliset tilanteet

20. Mahdollisista häiriö- ja onnettomuustilanteista, jotka saattavat aiheuttaa merkittävää vaaraa tai haittaa ympäristölle, on ilmoitettava välittömästi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Onnettomuus- ja häiriötilanteissa luvanhaltijan on ryhdyttävä välittömiin toimenpiteisiin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi.
21. Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminta-alueella on oltava riittävä alkusammutus- ja vuotojen torjuntakalusto sekä riittävä määrä imeytysmateriaalia saatavilla. Vuotoina ympäristöön päässeet polttonesteet ja muut aineet on kerättävä välittömästi talteen.
22. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava toiminta-alueen rakenteiden ja laitteistojen huollosta ja kunnossapidosta siten, että ne eivät käytön aikana vioitu tai muutu siten, että toiminnasta aiheutuvien ympäristö- tai terveysvahinkojen riski lisääntyy.

Tarkkailu, tiedonsaanti ja raportointi

23. Luvanhaltijan on pidettävä kirjaa otetun maa-aineksen määrästä ja laadusta. Tiedot on raportoitava lupaviranomaiselle vuosittain tammikuun loppuun mennessä. Raportointiin käytetään valtion sähköistä järjestelmää.
24. Pohjavesitarkkailun tulokset (pinnankorkeus ja laatu) raportoidaan vuosittain helmikuun loppuun mennessä lupaviranomaiselle ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat - vastuualueelle (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi).
25. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa myös laitoksen muusta toiminnasta. Vuosiraportti edellisen vuoden kirjanpidosta on toimitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä.

Vuosiraportista tulee selvittää seuraavat asiat:

- murskatun sekä varastoidun kiviaineksen määrä
  - polttoaineiden ja muiden öljytuotteiden laatu- ja kulutustiedot
  - murskauksen ja rikotuksen toiminta-ajat
  - yhteenveto syntyneistä jätteistä ja niiden toimituspaikoista
  - yhteenveto tehdyistä maisemointitöistä
  - yhteenveto poikkeuksellisista päästöistä, onnettomuuksista tai muista poikkeuksellisista tilanteista
26. Toiminnanharjoittaja on tarvittaessa velvollinen suorittamaan esim. pöly- tai melumittauksia sekä laatimaan muitakin toiminnan ympäristökuormitukseen liittyviä selvityksiä ympäristönsuojeluviranomaisen erikseen edellyttämällä tavalla.

Paras käyttökelpoinen tekniikka ja käytäntö

27. Toiminnanharjoittajan on käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja toimittava ympäristön kannalta parhaan käytännön mukaan. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja varauduttava toimintaan soveltuvan uuden tekniikan ja uusien käytäntöjen käyttöönottoon.

Toiminnan muuttaminen, keskeyttäminen ja lopettaminen

28. Ympäristö- ja maa-ainesluvan haltijan on viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä sekä toiminnan valvonnan kannalta olennaisista muutoksista. Luvanhaltijan vaihtuessa on luvan uuden haltijan ilmoitettava vaihtumisesta valvontaviranomaiselle
29. Toiminnan loputtua ottamisalue on saatettava sellaiseen kuntoon, ettei siitä aiheudu epäsiisteyttä tai ympäristön pilaantumisen vaaraa. Toiminnan loputtua ja vakuuden voimassa oloaikana on alueella pidettävä loppukatselmus, jossa todetaan alueen jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys ja luvan mukaisuus.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-ainelain 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Maa-ainelain 3 §:n mukaan aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen.

Maa-ainesten ottamisalue sijoittuu Oripäänkankaan vedenhankintaa varten tärkeälle pohjavesialueelle sekä Pihlavan vedenottamon kaukosuojavyöhykkeelle. Maa-ainesten ottamisalueen sijoittuminen pohjavesialueelle pohjavedenottamon läheisyyteen ei yksinään ole maa-aineluvan myöntämisen este. Ottaminen tällaisella alueella on mahdollista sillä edellytyksellä, ettei ottaminen vaaranna pohjavettä. Vedenottamoiden suojavyöhykkeiden tarkoituksena on turvata pohjavedenlaadun säilyminen hyvänä. Maaperä ottamisalueella on karkeaa ja hyvin vettä läpäisevää, jolloin mahdolliset haitta-aineet pääsevät nopeasti huuhtoutumaan pohjaveteen. Lupamääräyksillä ehkäistään hakemuksen mukaisen maa-ainesten ottamisen aiheuttamaa riskiä pohjaveden laadulle sekä vedenottamon vedenotolle.

Kun toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonnsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti laitoksen toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumisen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista eikä eräistä naapurussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Lupa toiminnan aloittamiselle muutoksen hausta huolimatta myönnetään, koska kyseessä on olemassa oleva maa-ainesten ottoalue, jolla on vielä hyödyntämättömiä maa-aineksia. Toiminnan aloittaminen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräyksillä 1, 2 ja 3 on määritelty toiminnan laajuus ja ottamisalue. Määräyksillä on asetettu toiminnan kapasiteettirajat haetun luvan mukaisesti sekä määritelty ottoalueen rajat ja alin ottotaso.

Lupamääräyksellä 4 on määritelty rajat laitoksen toiminta-aikoihin, minkä avulla omalta osaltaan hallitaan kivenmurskauksen aiheuttamia melu- ja pölyhaittoja.

Lupamääräys 5 on annettu sen varmistamiseksi, että tietyt toimenpiteet kuten vakuuden toimittaminen on tehty ennen kuin luvan mukainen otto aloitetaan.

Lupamääräykset 6 ja 7 on laadittu toiminnan pohjavesille aiheuttaman riskin minimoimiseksi. Ympäristönsuojelulain 7 §:n mukaan maaperään ei saa päästää jätettä eikä muutakaan ainetta, joka voi pilata maaperän tai aiheuttaa haittaa terveydelle tai ympäristölle. Polttoaineita ja ongelmajätteitä on varastoitava siten, että päästöt maaperään ja pohjaveteen voidaan estää (*lupamääräys 7*).

Lupamääräysten 8 ja 9 perusteluna todetaan, että maa-ainestenoton on todettu lisäävän pohjaveden laadun ja pinnankorkeuden vaihteluja sekä lisäävän likaantumiskäytön riskiä.

Toiminnanharjoittajan on oltava tietoinen aiheuttamastaan riskistä ja toimintansa vaikutuksista.

Lupamääräykset 10 ja 11 on annettu pölyämisen haittojen ehkäisemiseksi. Tavoitteena on valtioneuvoston asetuksen 38/2011 kokonaisleijuman ja hengitettävien hiukkasten ohjearvon allittaminen.

Lupamääräykset 12 ja 13 on annettu meluhaittojen minimoimiseksi. Melun raja-arvot perustuvat valtioneuvoston päätökseen melutason ohjearvoista (VNp 993/1992) Murskaimen ja varastokasojen asianmukaisella sijoittamisella on huomattava vaikutus melutasoon lähimmissä melulle alttiissa kohteissa.

Lupamääräykset 14, 15 ja 16 on annettu alueen maisemoinnin turvaamiseksi. Maa-aineslain 11 §:n mukaan maa-ainesten ottoluvassa on annettava määräyksiä siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi. Soranoton pohjavesivaikutuksista tehtyjen tutkimusten perusteella on todettu, että pintamaan poisto laajalla alueella useiden vuosien ajaksi saattaa aiheuttaa haittaa alueen pohjaveden käyttökelpoisuudelle. Soranoton haitalliset vaikutukset lisääntyvät, kun soranottoalueiden pinta-ala kasvaa. Vedenottamoiden tai tutkittujen vedenottoaikkojen kaukosuojavyöhykkeillä jälkihoitamattomien soranottoalueiden yhteispinta-ala ei saisi olla alueen maaperä- ja pohjavesiolosuhteet huomioon ottaen yli 10 - 20 % kaukosuojavyöhykkeen pinta-alasta. Oripäänkankaan pohjavesialueella ja Pihlavan vedenottamon suoja-alueella soranottoalueiden osuus on merkittävä. Tämän vuoksi on tärkeää, että maisemointi ja pohjavettä suojaavan aluskasvillisuuden ja maannoskerrosten muodostumisen nopeuttamiseen tähtäävä jälkihoito suoritetaan mahdollisimman nopeasti (**määräykset 14 ja 15**). Alueelta kuoritut pintamaat eivät yksinään välttämättä riitä asianmukaiseen maisemointiin, koska pitkään jatkuneessa soranotossa pintamaiden hyödyntämiskelpoisuus heikkenee ja maisemointiin soveltuvaa pintamaakerrosta voidaan joutua rakentamaan alueelta kuorittujen pintamaiden lisäksi muusta tarkoitukseen soveltuvasta materiaalista, kuten vähän ravinteita sisältävästä turpeen ja hiekan seoksesta. Lisäksi luonnonsiemennys ei välttämättä ole riittävä maisemointitoimenpide, jos maisemointia ei ole toteutettu vaiheittain ottamisen etenemisen mukaan jo luvan voimassaolon aikana (**määräys 16**).

Lupamääräykset 17, 18 ja 19 on annettu estämään jätteiden aiheuttamat haitat. Jätelain 4 §:n mukaan kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan huolehdittava siitä, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Jätteiden asianmukaisella käsittelyllä ja varastoinnilla sekä niiden toimittamisella asianmukaiseen käsittelyyn voidaan estää ennakolta haitallisten vaikutusten syntyminen. Jätelain 6 §:n mukaan jäte on hyödynnettävä, jos se on teknisesti mahdollista kohtuullisin kustannuksin. Jätelain 12 §:n mukaan jätteen haltijan on huolehdittava jätteen hyödyntämisen tai käsittelyn järjestämisestä. Maa-aineslain 5 a §:n mukaan toiminnalle on laadittava kaivannaisjättesuunnitelma, jota on noudatettava (**lupamääräys 19**).

Lupamääräykset 20, 21 ja 22: Poikkeuksellisen suurista häiriöistä ja onnettomuuksista on tiedotettava valvontaviranomaiselle, jotta tarvittaviin torjuntatoimiin päästään välittömästi ja ympäristölle aiheutuvat haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Haitallisten terveys- ja ympäristövaikutusten estämiseksi onnettomuustilanteisiin tulee varautua etukäteen torjuntakalustolla sekä ennaltaehkäisyn avulla.

Lupamääräykset 23 ja 24: Maa-aineslain 23a§:n mukaan maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain ilmoittaa lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu. Myös pohjavesitiedot on toimitettava lupaviranomaiselle.

Toiminnan raportointia koskeva **lupamääräys 25** on annettu viranomaisten toimintaa koskevan tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan järjestämiseksi. Toiminnasta vuosittain saatavien tietojen perusteella viranomainen voi seurata laitoksen toiminnan lainmukaisuutta ja luvassa annettujen määräysten noudattamista. Toimintapäivien kirjaamisella pyritään helpottamaan valvontaa

mahdollisten haitankärsijöiden valittaessa toiminnasta.

Lupamääräys 26 on annettu sillä perusteella, että toiminnanharjoittajalla on velvollisuus olla tietoinen toimintansa vaikutuksista. Jos lupamääräysten mukaisesta toiminnasta myöhemmin todetaan aiheutuvan ennalta arvaamatonta haittaa, toiminnanharjoittaja on velvollinen selvittämään toiminnan vaikutuksien laajuutta, suuruutta ja haitallisuutta.

Lupamääräyksellä 27 veloitetaan toiminnanharjoittaja noudattamaan parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) ja ympäristön kannalta parhaan käytännön (BEP) periaatteita. Lupamääräyksellä veloitetaan toiminnanharjoittaja myös jatkossa käyttämään uutta käyttökelpoista tekniikkaa soveltuvin osin käyttöön, mikäli siten voidaan olennaisesti vähentää päästöjä ilman kohtuuttomia kustannuksia

Lupamääräys 28 varmistaa, että luvan mukaisten veloitteiden toteutuminen ja muu tilanteen muuttuminen laitoksella tulee valvontaviranomaisen tietoon. Toiminnan olennainen muuttaminen tai lisääminen edellyttää uutta ympäristölupaa.

Lupamääräys 29: Valtioneuvoston asetuksen maa-ainesten ottamisesta 7 §:n mukaan maa-ainesten ottamisen päätyttyä luvan haltijan on ilmoitettava ottamisen päättymisestä valvontaviranomaiselle lopputarkastuksen suorittamista varten. Toiminnan lopettaminen edellyttää myös ympäristöriskien poistamista ja varastoitujen jätteiden hävittämistä. Samalla toiminta poistuu tietojärjestelmästä.

LUVAN VOIMASSAOLO

Yhteislupa myönnetään määräajaksi eli 10 vuodeksi ja on voimassa 1.12.2033 asti. Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen myönnetään enintään kymmeneksi vuodeksi. Mikäli toimintaa tämän jälkeen jatketaan, tulee toiminnanharjoittajan toimittaa uusi yhteislupahakemus lupaviranomaiselle. Tämä lupa korvaa alueelle aikaisemmin myönnettyt maa-ainesluvan ja ympäristöluvan.

ASETUKSEN JA MUIDEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän päätöksen määräyksiä ankarampia määräyksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. Alueella on tämän lupapäätöksen lisäksi noudatettava myös Pihlavan vedenottamon kaukosuojavyöhykettä koskevia määräyksiä.

VASTAUS LAUSUNNOISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Lupapäätöksessä on otettu lausunnoissa esitetyt vaatimukset huomioon lupamääräyksistä ja perusteluista ilmenevällä tavalla.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Toimintaa on harjoitettava tämän luvan mukaisesti, kun tämä päätös saavuttaa lainvoiman.

VAKUUS

Hakijan on ennen tämän luvan mukaisen ottotoiminnan aloittamista annettava Oripään tekniselle lautakunnalle lupamääräysten noudattamisen vakuudeksi maa-aineslain 12 §:n mukainen vakuus. Vakuuden määrä pitää olla 102 000 € ja sen pitää olla voimassa 1.12.2034 asti. Vakuutta toiminnan aloittamiselle mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ei vaadita, sillä aikaisemman maa-ainesluvan mukainen vakuus on voimassa siihen asti kun tämän uuden luvan mukainen vakuus toimitetaan. Edellinen vakuus vapautetaan vasta uuden vakuuden hyväksymisen yhteydessä.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 5. luku; Lupamenettely, 6. luku; Lupaharkinta ja lupamääräykset,

8. luku; Lupapäätös ja 9. luku; Luvan voimassaolo, muuttaminen ja toiminnan lopettaminen. 19. luku; Muutoksen haku ja päätöksen täytäntöönpano
Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 1. luku; Lupaviranomaisen toimivalta, 2. luku; Lupahakemus, 3. luku; Lupahakemuksen käsittely ja lupapäätös
Maa-ainelaki (555/1981)
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)
Laki eräistä naapuruussuhteista (26/20) 17 §
Jätelaki (646/2011) 8 §, 12 §, 13 §, 15 §, 28-31 §, 72-73 §
Terveydensuojelulaki (763/94) 22 §
Terveydensuojeluasetus (1280/94) 11 §
Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (Vna 38/2011)
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (VNp 993/92)
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (MURAUS-asetus 800/2010)

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Luvan saaja on velvollinen suorittamaan maa-ainelain 23 §:n nojalla lupaviranomaiselle lupahakemuksen ja ottamissuunnitelman tarkastamisesta lupamaksun ja ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristölupamaksun. Oripään maa-ainestaksan mukainen lupamaksu on 9800 € ja Oripään ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukainen ympäristölupamaksu on tässä tapauksessa 2326 € eli yhteensä 12 126 €

Lisäksi luvanhaltijan on suoritettava ottamistoiminnan valvonnasta vuosittain taksan mukainen valvontamaksu. Maksu määräytyy lupapäätöksessä otettavaksi myönnetyn vuotuisen maa-ainemäärän mukaan.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Tämä lupapäätös lähetetään hakijalle sekä Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ilmoitus päätöksestä lähetetään ympäristönsuojelulain 85 §:ssä mainituille sekä julkaistaan kunnan internet-sivulla.

MUUTOKSEN HAKU

Tähän päätökseen haetaan muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusohjeet ovat liitteenä.

Pöytäkirjamerkintä

Marko Suisto saapui asian käsittelyn aikana klo 18.06
Jukka Reko poistui asian käsittelyn jälkeen klo 18.15

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.